

Svenskekysten er lengre enn vi tror... del 1

Skrevet av Grete Karin Granholt

lørdag 06. mars 2010 00:00 - Sist oppdatert søndag 20. juni 2010 20:26

Mange av oss har tøffet eller seilt nedover svenskekysten, og kjenner godt til både Grebbestad og Varberg, men der stopper det også for mange. Kysten nedenfor er ganske fri for skjærgård, og strekkene kan bli lange dersom man har vær og vind mot seg. Og når man runder Skanör, Trelleborg og Simrishavn, er det fortsatt et stykke til man kommer i le av Øland og så nærmer seg den flotte skjærgården sør for Stockholm.

Vi kan selvfølgelig også gå opp Göta elv til Trollhätte-slusene, krysse Vänern og ta Göta kanal østover, men det egner seg nok best med motorbåt. Vi gjorde det i 1996, en flott tur vi aldri glemmer, men det frister ikke når vi i tillegg til slusene må vente på mange broer. Så derfor - kysten rundt.

Igen griper vi til Nautiska förlagets guide. I denne utgaven er det færre steder vi faktisk har vært selv, men beskrivelsen av dem er helt på høyden. Kanalene som går tvers gjennom Sverige med byer som Vadstena og Söderköping, den lille, vakre byen Trosa, naturhavnene Fifång og fantastiske Harstena som bare svensker vet om (takk, Ingmar, for at du delte et smultronställe med oss!), det stemmer med hvordan vi opplevde det.

Boken er bygget opp som Skanör - Strömstad, med kapitler med oversikter over alle havner først og så detaljert beskrivelse av både organiserte havner og naturhavner. Kartmaterialet er like godt som sist, og her mangler ikke på severdigheter og vakker natur. Østkysten har, som vestkysten, fine organiserte havner og flotte naturhavner. I tillegg har Sverige vært en europeisk stormakt, og det merkes bedre på denne siden av landet. Her er fantastiske slott og kirker, som vitner om at Sverige har hatt adel og gode kontakter til utlandet.

På minussiden må vi vel nevne at jo nærmere vi kommer Stockholm, desto mer er kysten bebygget. Mer av strandsonen er utbygget og/eller privat, og det påvirker valgfriheten for oss

Svenskekysten er lengre enn vi tror... del 1

Skrevet av Grete Karin Granholt

lørdag 06. mars 2010 00:00 - Sist oppdatert søndag 20. juni 2010 20:26

farende fanter.

Vi har valg

t oss ut noen stoppesteder som viser forskjellige sider av denne biten av Sverige, og vi begynner i sør.

Første stopp - og her hopper vi over mange fine stopp - er Ystad. Havnen ligger sentralt i byen, et stenkast fra jernbanemuseet. Det de fleste som leser krim eller ser krimserier på tv tenker på, er Henning Mankell og hans krimhelt Kurt Wallander. Turistbyrået arrangerer guidet tur til fots og viser fram Wallanders Ystad. Mariakirken fra 1200-tallet er byens eldste bygning, og her er også et flott kloster med urtehage. Kunstmuseet er verdt et besøk, med både svensk og dansk kunst. Det skjer mye i byen, og turistkontoret har en egen hjemmeside med oversikt over det som skjer.

Vi beveger oss østover langs kysten, og nesten stopp blir Kåseberga, en liten havn med rundt 20 gjesteplasser.

Det største trekkplasteret er Ales stenar, en gravsetning som består av 58 store granittblokker. De danner et 67 meter langt og 19 meter bredt skip, og stammer antageligvis fra en gang mellom 800 og 1050 e.Kr. Der de står oppe på en slette over havet, gjør de uenkelig inntrykk.

Svenskekysten er lengre enn vi tror... del 1

Skrevet av Grete Karin Granholt

lørdag 06. mars 2010 00:00 - Sist oppdatert søndag 20. juni 2010 20:26

Det viser seg at midtsommersolen går ned ved skipets nordvestre spiss og at midtvintersolen står opp ved den sørøstre spissen, så muligens har skipet også vært en del av årets gang. Merkelig og vakkert.

Den andre attraksjonen som er verdt å besøke her, er Dag Hammarskjölds gård Backåkra, 5 kilometer fra havnen. Gården er museum over Hammerskjöldes liv. Midtsommerfeiringen her besøkes av mange, og det arrangeres også konserter.

På vår vei østover passerer vi Sandhammaren på den sydøstre spissen av Skåne, Nordens "Kap Horn" om du vil, deilige sanddyner og lange, flotte badestrender.

En bereist kollega besøkte Simrishavn med bil, og anbefaler et stopp her. Byen er gammel, antageligvis fra middelalderen. Den hadde sin

storhetstid i seilskutetiden. I dag er den en moderne fiskehavn med småbypreg. Havnen er stor (60+ gjesteplasser), og Simrishavns Segelsällskap har grillkveld for medlemmer og gjestende seilere hver fredag i sommersesongen. Siste lørdag i august feires sildens dag, for den som foretrekker sild.

Vi er i den mest fruktbare delen av Sverige, så det kanskje ikke helt tilfeldig at eplekunstneren Helge Lundström hører hjemme her. Han maler ikke epler, han lager bilder med dem, se bildet til høyre. I september har Kivik en eplefestival, og her er det både eplesmaking, Lundströms eplebilder og kulturelle innslag - et tips for dem som er på høstseilas.

Svenskekysten er lengre enn vi tror... del 1

Skrevet av Grete Karin Granholt

lørdag 06. mars 2010 00:00 - Sist oppdatert søndag 20. juni 2010 20:26

Fra Kivik stikker vi nordøstover over Hanöbukten til Utklippan. Denne havnen er noe for seg selv. Den ligger som en utpost i havet utenfor Karlskrona, og består av to øyer. Du ser med en gang at den spesielle havnen er sprengt ut på Norraskär, og det skjedde i 1930- og -40-årene for å gi fiskere en trygg havn. Innseglingen kan være litt vanskelig i dårlig sikt eller røft vær, men vel inne ligger du trygt. Her er det rundt 25 plasser, men fiskebåter har rangen. Utklippan er et greit utgangspunkt for seilaser nordover, østover og sydover. Den ligger knappe 60 nautiske nord for Simrishavn, knappe 50 nord for Bornholm og 12 nautiske sør for Karlskrona.

Her passer det å fortsette i [neste artikkel](#) om den svenske østkysten og alt den har å by på. Resten av kysten kommer i en artikkel på nettstedet om to ukers tid.

Til slutt en takk til en bereist kollega som med glede delte sine erfaringer fra reiser i Skåne med meg!

Landsort - Skanör: din guide til Ost- og Sydkustens öar, gäst- och naturhamner, Göta kanal, Vättern och Bornholm
Stockholm : Nautiska förlaget, 2009
ISBN 978-91-89564-68-8

I Norge får du tak i boken hos [Nautisk forlag](#) .

Foto: Nautiska förlagets nettsted og VisitSweden.com